Nr. 7. Kraków, dnia 18 Lipca. Rok 1872.

Wychodzi w **Czwartek**, w objętości najmniéj arkusza, przez czas pory kąpielowéj od dnia 1 Czerwca do 15 Września.

Bióro Administracyi *w Krakowie*, ulica Różanna nr 413.

Listy, rękopisma i przesyłki pod adresem *Administracyi* lub téż Drów *Lutostańskiego* i *Ściborowskiego* w Szczawnicy, albo *Zieleniewskiego* w Krynicy.

Pieniądze na przedpłatę i ogłoszenia przesyłane być winny do **Administracyi** *franco*, najlepiéj za przekazem pocztowym.

ZDROJOWISKA

TYGODNIK KĄPIELOWY

WYDAWANY PRZEZ

DRÓW LUTOSTAŃSKIEGO, ŚCIBOROWSKIEGO I ZIELENIEWSKIEGO.

Przedpłata na pismo *„Zdrojowiska“* (15 numerów) wynosi:
w Krakowie . . . Złr. 1 ct. 30
z przesyłką pocztową „ 1 „ 50
Numer pojedynczy kosztuje „ 12

Przedpłatę przyjmują w Krakowie· *Administracya „Zdrojowiska“*, księgarnia p. *J. Czecha, M. Dworski* w Rynku głównym, tudzież *wszystkie Zarządy zdrojowisk krajowych.*

Ogłoszenia przyjmują się za opłatą za miejsce wiersza drobnego (petit) po 6 cnt. oprócz 30 cnt. opłaty stemplowéj.

NASZE WODY LEKARSKIE
i
OJCZYSTE ZDROJOWISKA.

II.

Wieliczka.

Zbytecznem byłoby dla nas opisywać Wieliczkę. Któż bowiem z nas nie słyszał o tem słynnem na całym świecie miasteczku, o $1^1/_2$ mili od Krakowa odległem, 732′ nad p. m. leżącem, o jego najbogatszych w Europie kopalniach soli około 10,000 stóp w kierunku wschodnio-zachodnim, 3,600 stóp w kierunku południowo-połnocnym ciągnących się a przeszło 1,220 stóp głębokich; do których pobieżnego obejrzenia kilku dni czasu potrzeba, których roczna produkcya soli przeszło 1,000,000 cent. wynosi. Któż z nas nie zwiedził tego czarującego swemi podziemnemi skarbami miejsca, niepodziwiał jego rozległości, nieunosił się nad tem niby pod ziemnem miastem, o tylu ulicach, obszernych komorach, placach, salach i kaplicach, a to wszystko w soli wykutych? Któż oglądając tutejsze kopalnie, oparł się zachwyceniu, na widok tylu najwyższego podziwu godnych cudów natury i dzieł najwytrwalszéj przemysłowéj pracy człowieka?

W tutejszéj zatem w całéj Europie najsłynniejszej kopalni soli, któréj żadna ze znanych swą obszernością i bogactwem soli niedorównywa, zbiera się ogromna ilość zwykłéj wody, z wielką chciwością sól pochłaniającéj, a dla bezpieczeństwa kopalni sprowadzonéj do pewnych miejscowości. Z tego rodzaju wód tworzy się tutejsza solanka. Jednym z pomiędzy wielu wspomnionych miejsc, wodę słoną wielickich kopalniach zawierających, jest ogromne słone jezioro, 181′ długie, 75′ szerokie, a 24′ głębokie, na 564′ pod powierzchnią ziemi będące. Woda jego nader słona, nieco gorzkawa. czysta, ciepłotę 7° R. posiadająca, od dawna (1826 r.) w celach leczniczych używana, dała w r. 1837 początek tamtejszemu zakładowi kąpielnemu, którego twórcą był lekarz górniczy tutejszych kopalni, zacny Dr. Feliks Boczkowski.

Rozbiór tutejszéj solanki według Flor. Dra Sawiczewskiego.

Chlorku sodu	3,820 gran
„ magnu	21 „
„ żelaza	3 „

Z TEKI PODRÓŻNÉJ

Wł. Anczyca.

WYCIECZKA DO SZCZAWNICY.

(Dokończenie).

Dunajec pochwycił nas na swe barki; zrazu, cieszy nas ta szalona żegluga. Fortunat nawet, w przystępie wesołości, staje na krańcach czółna, jak kolos rodyjski; ale rzeka wzdyma się coraz silniéj. Skalne ściany duszą ją w swych objęciach, więc fale rosną, potężnieją, pienią się, bałwanią, roztrącając się o mnóstwo głazów sterczących w łożysku: czółna pędzą szalenie już, już mają uderzyć o kamień srebrną piana okryty, lecz zręczne użycie wiosła, nadaje statkowi szybki obrót i omijamy szczęśliwie. Niekiedy cała rzeka zawalona odłamami skał, które burze zerwawszy z czubów pienińskich, miotnęła w otchłań; którędyż przepłynąć, czy z prądem téj kipiącéj kaskady? Nie, w samym środku znajduje się wąziuchne przejście, zaledwie mogące pomieścić czółna; przewoźnicy tak tu umiejętnie kierują płynąc, że czółno prześlizguje się przez groźną zaporę i z szybkością błyskawicy przelatuje na spokojniejszą wodę.

Czasem dna czółen orzą po głazach podwodnych; po chwili znowu powierzchnia Dunajca przedstawia gładziuchną taflę kryształu, szczyty skał szarawem światłem wieczornego zmroku odbłysłe, przeglądają się w tem srebrnem zwierciadle, a po łoskocie kaskad i szumie fal, następuje czarowna cisza.

— Ho! ho! tu to głębia — mówi jeden z przewoźników i zanurza trzech-sążniową żerdź, wraz z ręką; — o patrzajcie, dna nie ma, i żeby trzy takie zanurzył żerdzie, to jeszcze i tak dna nie dostanie.

— A zkądże się tu wzięła taka głębina? — zapytałem, usiłując z tych toni wyciągnąć jakie podanie.

— Widzicie — odrzekł mi góral — tu był kościół, ho ale jaki, szukać takiego w Krakowie, kościół królewski, ale księża byli nicpotem, więc się Pan Jezus rozgniewał i kościół się zapadł razem z klasztorem.

— A niewidać kościoła, jak się płynie we dnie?

— Oj, nie, bo głębia okrótna, ale czasem to dzwonią we dzwony; jeden gazda to słyszał dzwonienie raniusko we wielką sobotę; widno, źli dzwonili Panu Bogu na despekt, boć przecie wiadomo, że we wielką sobotę dzwonić się nie godzi. Otóż ten gazda przypadł do Krościenka i o tem dzwonieniu opowiedział księdzu. Tak dopiero wyjechali z procesyą, a jak tu przyśli, ksiądz poświęcił wodę, a jeden juhas puścił się na dno, na okrutnie długim sznurze: kościoła nie ujrzał, jeno wielki dzwon, przywiązał sznur do ucha, ale ten się urwał. Potem wiązali łańcuch, ale i łańcuch pękł; już go ta nikt nie wyciągnie z téj głębi, chyba aż wtedy, jak przyjdzie sąd ostateczny.

Z głębin wypłynęliśmy znów pomiędzy kamieniste zawały — Dunajec liczne tworzy zakręty. Niekiedy ściana skalista zagradza drogę, zdaje się że niemasz żadnego wyjścia, tymczasem o kilka sążni daléj przekonywasz się że to złudzenie.

Zmrok zapadł, płyniemy prawie w ciemnościach, rzeka wciąż burzliwa, co chwila nabawia nas kłopotów: przecudna ta przejażdżka staje się niepokojącą: wpół żartem, wpół serio robimy uwagi nad naszem położeniem.

— Nie bójcie się — mówi Jędrek — znają przewoźnicy każdy kamyczek w Dunajcu i woda teraz mała.

— Tamtego roku — rzecze jeden z wioślarzy — jak była wielka woda, to dwie pary czółen potargała i przewróciła z panami warszawskiemi; przewoźnicy potonęli.

— A goście?

— Dunajec ich zaniósł na wielki kamień i pochwytali się, a potem dopiero ludzie ich ztamtąd dociągnęli do lądu.

— Najedli się strachu nie mało — dodał Jędrek — ale dobrze im tak.

— Jakto dobrze — zapytałem zdziwiony.

— Bo sami sobie niepotrzebne nieszczęście sprowadzili, trza im było poić przewoźników, ochlali ich i biedne dusze poszły na wieczerzę djabłu.

Wtem rozległ się krzyk na drugiem czółnie. Mając głowę nabitą przygodą warszawskich panów, już widziałem moich towarzyszy w głębiach Dunajca.

Ale stało się przeciwnie, bo osiedli na mieliźnie. Przypadek skończył się na niczem, bo przewoźnicy zeszli do wody i zepchnęli czółno.

Nakoniec po dwugodzinnéj żegludze, mijamy Sokolicę, a zdaleka błyszczą w oknach światełka zabudowań kąpielnych.

— Chwała Bogu — zawołał swobodnie dyrektor — myślałem, że już nasza żegluga nigdy się nie skończy.

— Ho, poczekajcie jeszcze chwilę, panocku, bośmy jeszcze nie u lądu, tutaj jest najgorsza przeprawa, bo ciemno, a kamieni huk!

W dali na brzegu ukazało się nagle kilkanaście skaczących świateł, a purpurowy obłask poczerwienił wody Dunajca.

— A bodajże was źli porwali — zakrzyknął z gniewem przewoźnik.

— Co to takiego zagadnąłem.

— A te psie mięsa chłopaki, czekają panów z pochodniami na brzegu. Ogień migocze po wodzie i teraz ani sposobu płynąć jak się patrzy, lada chwila utkniemy na kamieniu.

Jeszcze niedomówił tych słów, a czółno zadrgnęło i zatrzymało się na miejscu.

Wkrótce i druga para czółen uległa temu przypadkowi.

Odtąd zaczęła się powtarzać co chwila ta sama scena; wszyscy ujęliśmy wiosła. Przewoźnicy klęli, złazili w wodę, odciągali czółna, a po kilku sążniach przeprawy, czółna znowu osiadały na piasku. Nakoniec po nadludzkich wysileniach, przybiliśmy wreszcie do brzegu.

Tu stało kilkunastu chłopaków i dziewcząt, wywijając pochodniami zrobionemi z leśnéj żywicy i krzycząc przeraźliwie: Wiwat! Żebractwo to oburzyło mię. Dyrektor nie dał im ani grosza, ja zburczałem najnatrętniejszych, przewoźnicy łajali bez litości, Fortunat podobno coś dał, ale tylko dziewczętom, doktór zaś każdego obdarował kilką centami.

Wózki, które nas odwiozły na polanę, czekały już u przewozu. Siedliśmy na nie i w 10 minut stanęliśmy z powrotem w Szczawnicy.

Upadłem strudzony na łóżko, a kochany Fortek, wyprowadzał różne sentencye filozoficzne z dzisiejszych przygód i byłby niezawodnie rozprawiał do rana, ale nagle zerwała się straszliwa burza, a przerażający huk pioruna, zapędził niebawem mego przyjaciela na spoczynek.

Na drugi dzień mieliśmy wyjechać o świcie, lecz odwiedziny, pożegnania i sprawunki zabrały nam tyle czasu, że ledwie po dziesiątéj opuściliśmy Szczawnicę, usciskawszy serdecznie kochanego Kostka, który nas do tak przecudnéj namówił przejażdżki.

Późno wieczorem stanęliśmy w Żegestowie, a muszę oddać sprawiedliwość mieszkańcom Bieléj Wody, że mimo licznych wart, przepuścili nas, nie pytając nawet o *passierschein* pana adjunkta z Krościenka. Niewiem, czy kilkadziesiąt centów rozrzuconych przed trzema dniami pomiędzy tych biedaków, czy też

Siarkanu sodowego	. . . .	24 gran
„ wapniowego	. . . . . .	8 „
„ magnowego	. . . . . .	24 „
		3,900 gran
czyli w 1 funt. wody	. . . . .	1,700 gran

Takato silna solanka, dodawana do kąpiel po 1-30 kwart, zdolną jest skutkiem swego potężnego wpływu na naczynia i nerwy powłok powszechnych, wywołać znakomite i arcy zbawienne terapeutyczne działanie i skutki. I rzeczywiście w ciągu lat 15 używał ś. p. Dr. Boczkowski u 2,753 chorych tutejszej surowicy w różnych postaciach zołzów, zastoin brzusznych, przewlocznego gościa i dny, w nieżytach odetchów, w naciekach i wysiękach narządów płciowych u niewiast i t. p. cierpieniach, prawie zawsze z dobrym, a częstokroć ze znakomitym skutkiem. On to przywiódł do skutku zawiązanie się towarzystwa akcyonaryuszów, które postawiło tutaj gmach łaziebny i urządziło tutejszy zakład zdrojowo-kąpielny, posiadający: kąpiele wanienne, łaźnię parową, narządy do wziewań pary i powietrza słonego, z zamiarem dalszego zaprowadzenia tutaj kąpieli wspólnéj w zbiorniku, kąpieli falistéj i natryskowej. Ale niestety nie długo cieszył się swem dziełem, które w samym swoim rozkwicie, smutne wypadki 1846 r. zaszłe, o zgubę przyprawiły. Ze śmiercią zaś tego męża zgasł tutejszy zakład zdrojowo-kąpielny, a Wieliczka, która miliardy beczek najpotężniejszéj solanki corocznie dostarcza, któréj bliskość z Krakowem i połączenie jéj koleją żelazną,

---

moja godność oberlejtnantowska, sprawiła tę w ich sercach odmianę.

Otóż i koniec naszéj wycieczki, a ja wam moi czytelnicy nie powiedziałem ani słówka o Szczawnicy. Ciekawi byliście może opisu jéj pięciu zdrojów, jéj prześlicznych przechadzek i pięknych domów, pobudowanych bądź przez samego właściciela, pełnego gustu, bądź przez Spółkę zdrojowisk krajowych, a może i tych kilkuset domów włościańskich, a który każdy, to smoka, to pioruna, to wilka, lisa, orła itp. na malowanym nosi godle; a może nareszcie chcielibyście coś posłuchać o pożyciu towarzyskiem gości kąpielnych, o skuteczności wód szczawnickich i cudownym wpływie powietrza.

Żałuję, że waszéj ciekawości pod tym względem zaspokoić nie mogę. Od samego rozpoczęcia téj gawędki, czułem niezmierny wstręt do nudzenia was drobiazgowemi opisania. Wszak tyle mamy opisów Szczawnicy, sporządzonych z erudycyą, że tylko zadajcie sobie cokolwiek trudu, a dowiecie się o wszystkiem z najdokładniejszemi szczegółami.

Ja wam tylko do owych szczegółów dodam takie, którychbyście naprożno w książkach szukali, ale proszę o tajemnicę, bo prawda nie dla wszystkich.

Towarzystwo kąpielne szczawnickie, jak wszystkie niestety nasze towarzystwa, dzieli się na mnóstwo kółek, z których każde ma się za lepsze od drugiego. Nie należeć do kółka, to zbrodnia nieprzebaczona. Kółeczka te obmawiają się nawzajem i najdrobniejsze wypadeczki podnoszą do faktów historycznych. Chcąc tu żyć swobodnie, trzeba koniecznie wyrwać się z zaczarowanéj matni jéj nieznośnéj parafiańszczyzny, na którą, jak się zdaje, nie ma lekarstwa.

Gdyby bawiący tu chorzy, umieli zrzec się swoich wymuszonych manier, niepotrzebnego zbytku w strojach, a leczenie zaprawili wesołością; gdyby raz zostawili w domu swoje szumne, a bezpotrzebne tytuły, godności, herby i ową śmieszną, parafiańską francuzczyznę, wtedyby niezawodnie, bardzo skuteczne nasze wody szczawnickie, nierównie większą jeszcze zasłynęły skutecznością.

Są to jednak tylko pobożne życzenia ludzi podobnych waszemu sprawozdawcy; jestem przekonany, że gdyby wody szczawnickie mogły uleczyć wszystkie choroby, wskrzeszać nawet umarłych, to nigdy nas nie wyleczą z próżności, zbytków i śmiesznéj parafiańszczyzny.

RUCH OSÓB W ZDROJOWISKACH KRAJOWYCH.

ZAKŁAD ZDROJOWO-KĄPIELOWY w SZCZAWNICY.

VI. LISTA GOŚCI ZDROJOWYCH

przybyłych do Szczawnicy od 7go do 15go Lipca 1872 roku.

							mieszka
428.	Obrąpalski Erazm, inżynier z fam. i 2ma guwernantkami z Warszawy	przyb.	8	Lipca.	osób	7	pod Hiszpanem.
429.	Hr. Bielski Zygmunt, wł. dóbr. ziem. z kamerdynerem z Szczepiatyna	„	„	„	„	2	w Horwatówce.
430.	Borowiecki Alfred, urzęd. z Warszawy	„	„	„	„	1	w Gosp. Warsz.
431.	Hochschüler Laja, żona kupca z córką z Krakowa	„	„	„	„	2	pod Bocianem.
432.	Faust Szandla, „ „ z synem i sługą z Krakowa	„	„	„	„	3	„ „
433.	Hochberger Szymon, subjekt handl. z Tymbarku	„	„	„	„	1	w Domu kawalers.
434.	Janowicz Aleksander, Dr praw ze Lwowa	„	„	„	„	1	u Garana.
435.	Pollak Hermann, kupiec z pomocnikiem z Węgier	„	„	„	„	2	u Feibusia sklep.
436.	Matyasek Emilia. naucz. muzyki z Krakowa	„	„	„	„	1	pod Pomarańczą.
437.	Sawicka Tekla, obyw. z K. P.	„	„	„	„	1	w Gosp. Warsz.
438.	Wiernicki Hersch, kupiec z K. P.	„	„	„	„	1	u Noworyty.
439.	Flügelmann Marya, żona kupca z Brodów	„	9	„	„	1	u Piotra Węglarza.
440.	Januszewicz Władysław, dymis. porucz. z Bezarabii	„	„	„	„	1	pod Dzwonem.
441.	Domaniewski Apolinary, obyw. ziem. z K. P.	„	„	„	„	1	w Gosp. Wasz.
442.	Rzeszótarski Jan, obyw. z K. P.	„	„	„	„	1	„ „ „
443.	Grabski Konstanty, obyw. z siostrą z K. P.	„	„	„	„	2	Miodzius Szwajcar.
444.	Brzechwa Teresa, artystka śpiewaczka z matką z Warszawy	„	„	„	„	2	u Garana.
445.	Kryński Adam, prof. z Warszawy	„	„	„	„	1	pod Słowackim.
446.	Schubert Romuald, Dr praw z siostrą Wiktoryą Krzysztofowicz ze Lwowa	„	„	„	„	2	u Garana.
447.	Rechniowski Maxymilian, urzęd. z Warszawy	„	„	„	„	1	w domu Siostra.
448.	Kozicki Julian, urzęd. z Warszawy	„	„	„	„	1	„ „ „
449.	Ruciński Aleksander, emeryt. kapit. z Warszawy	„	„	„	„	1	u Dr. Doskowskiego.
450.	Grüker Tiburia wdowa po urzęd. z fam. z Rzeszowa	„	„	„	„	4	pod Topolą.
451.	Koberwein Ferdynand urzęd. skarbowy „	„	„	„	„	1	„ „
452.	Rappaport Simche, kupiec z kucharką z Tarnowa	„	„	„	„	2	u Einhorna.
453.	Halpern Szlama, syn kupca z Warszawy	„	„	„	„	1	u Lustika.
454.	Szczerbowicz-Wieczór Ludomir, prof. z Częstochowy	„	„	„	„	1	u Józefa Słowika.
455.	Kryże Władysław, Dr med. z Warszawy	„	„	„	„	1	w Gos. Warszaw.
456.	Kirchmayer Natalia, obyw. z córką i służącą z Krakowa	„	„	„	„	3	w Leonówce.
457.	Naciński Władysław, obyw. z służącym z Warszawy	„	„	„	„	2	w Gosp. Warsz.
458.	Chasanowa Leibowa, żona kupca z Grodna	„	„	„	„	1	u Einhorna.
459.	Gorzańska Schöne, „ „ z synem z Białegostoku	„	„	„	„	2	„ „
460.	Wiadro Syma, żona kupca z K. P.	„	„	„	„	1	„ „
461.	Licheustadt Józef, kupiec „ „ „	„	„	„	„	1	„ „
462.	Halpern Nuchem, syn kupca z Warszawy	„	„	„	„	1	„ „
463.	Lohr Henryk c. k. kapit. z 2ma Jasińskiemi i służącym z N. Sącza	„	„	„	„	4	pod Topolą.
464.	Zabokrzecki Julian, właśc. dóbr. z familią i siostrzenicą z K. P.	„	„	„	„	4	u Garana.
465.	Jaroszyński Czesław, obyw. z służącym z Rosyi	„	„	„	„	2	w domu Gołuchow.
466.	Drzewiecka Marya, córka obyw. ziem. z Odessy	„	„	„	„	1	„ „ „
467.	Chiżyńska Franciszka, obyw. z Podlesia	„	„	„	„	1	„ „ „
468.	Cytwic Paulina, obyw. z córką z K. P.	„	„	„	„	2	„ „ „
469.	Brudnicka Jadwiga, córka obyw. z Warszawy	„	„	„	„	1	u Bogarodzicy.
470.	Dynowski Henryk, prof. z Antoniem Brudnickim z Warszawy	„	„	„	„	2	„ „
471.	Janiewicz Aleksander, były oficer z żoną i córką z Drezna	„	„	„	„	3	u Garana.
472.	Czechowicz Jadwiga, córka obyw. z kuzyną z Białegostoku	„	„	„	„	2	pod Pomarańczą.
473.	Zakrzeński Michał, wł. dóbr. z K. P.	„	„	„	„	1	u Garana.
474.	Skarżyńska Teofila obyw. z wnukiem z Warszawy	„	„	„	„	2	Miodziuś Nr. 6.
475.	Wydżga Marya obyw. z synem z Warszawy.	„	„	„	„	2	„ „ „
476.	Kozłowska Marya, obyw. z K. P.	„	„	„	„	1	pod Dzwonem.
477.	Mączyński Antoni, urzęd. z Radomia	„	„	„	„	1	„ „
478.	X. Bojarski Jan, prob. z K. P.	„	„	„	„	1	u Dr Krydy.
479.	„ „ Mikołaj „ „ „ „	„	„	„	„	1	„ „ „
480.	Grzegorzewski Józef, prof. „ „	„	„	„	„	1	pod Rybarką.
481.	Teodorowicz Józef, obyw. z Bezarabii	„	„	„	„	1	„ „
482.	Maliszewski Apolinary, urzęd. dyr. głów. Tow. kred. z Warszawy	„	„	„	„	1	pod Figurą.
483.	Ciemniewski Hieronim, literat z Kalisza	„	„	„	„	1	u Mastalsk. N. 206.
484.	Marsop Maryan, kupiec z żoną i córką z Warszawy	„	10	„	„	3	u Polaczyk Miodz.
485.	Witkowska Marya, obyw. z synem i siostrzeńcem z Warszawy	„	„	„	„	3	u Langfortowej.
486.	Laugman Maurycy, kramarz z Węgier	„	„	„	„	1	u Majera.
487.	Bogdaszewska Jadwiga obyw. z 3 córkami z Warszawy	„	„	„	„	4	u Garana.
488.	Konopka Tomasz, handlarz płócien z Dembowca	„	„	„	„	1	u Kowala.
489.	Zakrzewski Romuald, urzęd. z żoną i córeczką z Kielc	„	„	„	„	3	u Staroniewicza.

najswobodniejszą komunikacyą ze światem nastręcza, którą Opatrzność przeznaczyła być nie przebranym skarbem dla zdrowych i chorych, przestała być zakładem leczniczym; obecnie zaś dla użycia kąpiel ze surowicy, nam Wieliczkę posiadającym, jeżeli co najbliżéj to do błachych źródeł słonych szlązkich (Goczałkowic lub Königsdorfu) jeżeli nie do Ischlu lub Hallu jeździć należy! O kiedyż nadejdą dla nas chwile rzetelnego poznania, umiejętnego ocenienia i rozumnego spożytkowania naszych własnych skarbów! któremi zaiste aż do zbytku obdarzyła nas dobroczynna Opatrzność!

KORESPONDENCYE Z ZAKŁADÓW ZDROJOWYCH.

Szczawnica d. 17 Czerwca 1872

(Ciąg dalszy, patrz Nr. 6)

Już o zmroku wjechaliśmy do stołecznego miasta powiatu Myślenickiego i radzi nie radzi wpadliśmy w rozwartą paszczę złotego Lwa czyli mówiąc prozaicznie wjechaliśmy pod bramę oberży, nad któréj drzwiami biedne lwisko traciło pod wpływem deszczu resztę swojéj pozłoty. Po krótkiéj naradzie z woźnicą udecydowano nocleg, bo nie tylko konia, ale i psa na taką słotę trudno było na świat wygonić. W zwyczajnych życia okolicznościach taki nocleg niemiałby nic strasznego, nic dziwacznego, ale pod „Złotym Lwem“ pozostał się tylko jeden, jedyny pokój dla podróżnych, który z wielką uprzejmością oddano nam do dyspozycyi, ale który mimo swéj rozległości nie wystarczał dla obojga. Wzięto nas oczywiście za małżeństwo, co mnie mocno bawiło, moją zaś towarzyszkę widocznie przejmowało obawą. Chcąc spłacić piękne za nadobne i uchronić moją towarzyszkę od kłopotu postanowiłem wynieść się do stajni i tam w powozie noc przepędzić. Ale zaledwie objawiłem mój zamiar, towarzyszka przypomniała sobie mój kaszel i skłoność do suchót i nie chciała zezwolić na takie poświęcenie mojego zdrowia. Zaczęły się zwykłe w takich razach ceremonie, a skończyło się na tem, że postanowiliśmy przesiadywać tę noc razem, chociażby grając w pikietę dla decorum. Przyznam się, że mi się ta pikieta, po bezsennéj nocy poprzedniéj, wcale nie uśmiechała, ale cóż było robić, towarzyszka się uparła i nie było na to rady. Posłaliśmy po karty i rozstasowawszy się wygodnie, zaczęliśmy po herbacie nieszczęśliwą pikietę, która miała trwać do rana. Takie przynajmniéj były nasze zamiary.

Zapowiadamy tedy głośno sekwensa i króle i damy, bijemy zamaszyście po stole, a figlarz Morfej od czasu do czasu rzuci nam nieco maku na powieki, które gwałtem się zamykają, a usta niechcąc poziewać wykrzywiają się w dziwne grymasy. Nareszcie za danem hasłem przez jedno ziewnięcie nastąpiła cała serya ziewań niedająca się już zupełnie zamaskować. Króle i damy zaczęły nam się przesuwać przed oczyma, jak w kalejdoskopie, karty jeszcze machinalnie padały na stół, ale gry właściwéj już nie było, bo już sen dokonał swéj sztuki. Trzeba było broń złożyć i przeprosić się z kanapkami gościnnego pokoju, bo naturalnie o łóżkach w naszem położeniu nie mogło być mowy.

Z rozmaitych szalów i płaszczów urządziłem swéj towarzyszce rodzaj parawana, a sam w przeciwnym kącie przytuliłem się do twardéj ławeczki i zasnąłem snem sprawiedliwych.

Iłzapewne nie było na świecie dwoje ludzi sprawiedliwszych, jakkolwiek wszelkie pozory mówiły przeciwko nam i cokolwiek złośliwi ludzie o tem kiedykolwiek powiedzą.

Równo ze świtem zbudziła mnie głośna rozmowa w korytarzu.

Jakiś jegomość chciał wejść koniecznie do gościnnego pokoju, ale pokojówka oberży broniła z zapałem przystępu do drzwi.

„Kiedyż ja panu powiadam, że tu nocuje jakiś pan z żoną, więc tu pana puścić nie mogę“. (D. n.)

							mieszka
490.	Chajes Józef, kupiec z Kołomyi	przyb.	10	Lipca	osób	1	pod Kotwicą.
491.	Czajkowski Władysław wł. dóbr z Medwedowiec	„	„	„	„	1	u Garana
492.	Wisieński Majer, kupiec z K. P.	„	„	„	„	1	u Noworyty.
493.	Birnbaum Leizor „ z Rosyi	„	„	„	„	1	„ „
494.	X. Majewski Hugo, Dominikan z Żółkwi	„	„	„	„	1	pod Hiszpanem.
495.	Ruche Małka, piekarka z sługą z K. P.	„	„	„	„	2	„ Krzyżem.
496.	Bykowska Teresa, obywat. z Emilią Krzywicką, z siostrą Felicyą i sługą z K. P.	„	„	„	„	4	u Jakóba Słowika.
497.	Gołębiowska Ewelina, obyw. z K. P.	„	„	„	„	1	„ „ „
498.	Cybulska Marya, obyw. ze Lwowa	„	„	„	„	1	pod Gwiazdą.
499.	Petryka Teotykst, naucz. z Kulikowa	„	„	„	„	1	Szcz. niżna N. 111.
500.	Rares Fany, żona Dr. praw ze Lwowa	„	„	„	„	1	pod Gwiazdą.
501.	Landau Hana, żona kupca win z N. Sącza	„	„	„	„	1	u Rom. Krumholz.
502.	Podhorski Zygmunt, wł. dóbr. z familią i służącą z K. P.	„	„	„	„	6	w Leonówce.
503.	Jaźwińska Marya, obyw. z Wilna	„	„	„	„	1	pod Dzwonem.
504.	Ujeski Kordjan, słuchacz praw ze Lwowa	„	„	„	„	1	w Gosp. Warsz.
505.	Dworacek Józef, nadporucz. huzarów z Wiednia	„	„	„	„	1	w Restauracyi.
506.	Landerer Abraham, kupiec z Oświęcima	„	„	„	„	1	u G. Krumholza.
507.	Weinberg Koile, wdowa po kupcu z Warszawy	„	„	„	„	1	u Noworyty.
508	Halberstam Samuel, syn rabina z N. Sącza	„	„	„	„	1	pod Księżycem.
509.	Balko Honorata, żona adwok. i wł. dóbr z służącą z Krakowa	„	„	„	„	2	u Polaczyka.
510.	Prochnik Stanisław, magister prawa i administracyi z Warszawy	„	„	„	„	1	pod Figurą.
511.	Konopczyński Ignacy, kandydat nauk matematycznych z Warszawy	„	„	„	„	1	„ „
512.	Grabolewska Julia, córka obyw. z panną Celiną Raizacher z K. P.	„	„	„	„	2	w Pałacu.
513.	Dolot Ludwika, uczennica z towarzyszką z Jarłowiec	„	„	„	„	2	w domu Brat.
514.	X. Berger Piotr, wikaryusz parafii św. Andrzeja z Warszawy	„	„	„	„	1	u Dr Doskowskiego.
515.	Kolesińska Stefania obyw. z kuzyną Anielą Henszel, Maryą Narzymską i sługą z Wilna	„	„	„	„	4	u Bogarodzicy.
516.	Gajewski Antoni, kolonis. z có-ką Franciszką z K. P.	„	11	„	„	2	Miodziuś Nr. 114.
517.	Bobke Karol, obyw. z synem z Warszawy	„	„	„	„	2	pod Pielgrzymem.
518.	Szajowicz Hirsch, propinator z Bukowiny	„	„	„	„	1	Miodziuś Nr. 127.
519.	Wierzbicka Helena, wdowa po budowniczym z synem Janem z Warszawy	„	„	„	„	2	w Gosp. Warsz.
520.	Pleszner Józef, właśc. ziem. z familią i służącą z Oświęcima	„	„	„	„	4	pod Gołębiem.
521.	Brylak Bartłomiej, komisarz skarb. z Pilzna	„	„	„	„	1	w Domu kawaler.
522.	Wilczyński Karol, sekretarz rad. pow. „	„	„	„	„	1	„ „ „
523.	Lewy Dorota, żona wł. fabr. żelaz. z fam. z Częstochowy	„	„	„	„	3	u Langfortowéj.
524.	X. Żarlikowski Władysław prob. z Wojakowy	„	„	„	„	1	w domu Brat.
525.	X. Tomicki Aleksy, od kośc. P. Maryi z Krakowa	„	„	„	„	1	nad Zdrojami.
526.	Korzeniowski Antoni, emeryt z Warszawy	„	„	„	„	1	u Dr Trembeckiego.
527.	Lasocka Bronisława, wł. ziems. z fam. guwernantką i sługą z Warszawy	„	„	„	„	6	w Szwajcarce.
528.	Kasiewicz Katarzyna, żona obyw. z Pinczowa	„	„	„	„	1	pod Rybą.
529.	Wachsmann Bernard, kupiec z Krakowa	„	„	„	„	1	u Staroniewicza.
530.	Goldsand Michał, „ „	„	„	„	„	1	„ „
531.	Gutenberg Laja, żona kupca z K. P.	„	„	„	„	1	pod Orłem.
532.	Czopnik Zelmann, handlarz sukien z córką z K. P.	„	„	„	„	2	„ Bocianem.
533.	Kleimann Wolf, krawiec z Dembicy	„	„	„	„	1	„ „
534.	Zurowski Tadeusz, krawiec, z czeladnikami i chłopcem z Limanowy	„	„	„	„	3	u Noworyty.
535.	Gołogórski Jakób, kupiec z Kamieńca Podols.	„	„	„	„	1	pod Góralką.
536.	Molken Michał, kupiec z Dubna, z Rosyi	„	„	„	„	1	„ Rybą.
537.	Inczykowa Genowefa, obyw. z córką z Wilna	„	„	„	„	2	u Józefa Słowika.
538.	Jenerzlaty, żona wechslarza z córką i sługą z Krakowa	„	„	„	„	3	pod Góralem.
539.	Gładysiewicz Wiktorya, żona urzędnika z Nowego Targu	„	„	„	„	1	pod Gwiazdą.
540.	Romaszko Jędrzéj alumn seminaryum wiedeńskiego z Sokala	„	„	„	„	1	pod Dzwonem.
541.	Rheman Zygmunt, obyw. z ojcem Józefem z Krakowa	„	„	„	„	2	pod Sroką.
542.	Friedmann Jakób, spekulant z żoną i sługą z Krakowa	„	„	„	„	3	u Słowika.
543.	Padower Hilo, wyrobnik z Mielca	„	„	„	„	1	pod Czorsztynem.
544.	Komiło Mojżesz, krawiec z żoną z Mielca	„	„	„	„	2	„ „
545.	Spring Sura, wyrobnica z Familią „	„	„	„	„	3	„ „
546.	Feuer Hersch, wyrobnik z Mielca	„	„	„	„	1	„ „
547.	Fischer Anna Beile, żona wekslarza z synem i służącą z Krakowa	„	„	„	„	3	pod Góralem.
548.	Górecki Tomasz, obyw. z synem Mieczysławem z Krakowa	„	12	„	„	2	pod Pieskiem.
549.	Brzozowski Walery, wł. dóbr z fam. i służącym z Łęki galic.	„	„	„	„	4	w Nowym domu.
550.	Taube Laja, wdowa po kupcu z K. P.	„	„	„	„	1	pod Orłem.
551.	Wilner Aleksander, urzęd. dróg. żelaz. warszaw. wiedeń. z Częstochowy	„	„	„	„	1	w Domu kawalers.
552.	Kostecka Elżbieta, żona cukier. z synem ze Lwowa	„	„	„	„	2	u Jana Kowalczyka.
553.	Dziekoński Franciszek, urzęd. z fam. z K. P.	„	„	„	„	3	„ Przewoźnika.
554.	Zalewska Alina, obyw. z Rosyi	„	„	„	„	1	w domu Brat.
555.	Sarnecka Aniela „ „	„	„	„	„	1	„ „ „
556.	Guzek Kazimiera, żona poczmistrza z sługą z Kańczugi	„	„	„	„	2	u Malinowskiego.

ROZMAITOŚCI.

KRONIKA ZDROJOWA.

— Chcąc pisać o Ciechocinku, trzebaby się powtarzać niemal corocznie. Postęp i ulepszenia, pomimo ogłoszeń od Zarządu, dołączonych świeżo w litografii do pism czasowych, nie są tak nadto bijące w oczy; chociaż znowu nie powiem, ażeby jeremjady wygłaszane perjodycznie przez niektóre osoby, zasługiwały bezwzględnie na wiarę. Nie znajdziesz tu raju ziemskiego, ale też nie jest tak znowu źle, jak niektórzy mówią. Najpowszechniéj daje się słyszeć skarga na nudy; ale znam takich co umyślnie na owe nudy zjeżdżają; chorzy zaś rzeczywiście, radzi nie radzi powinni się zastosować do tego co jest.

Zresztą, zależy wszystko od tego, jak kto jednę i tę samą rzecz widzi. I tak, są tacy co delektują się miejscową muzyką i cieszą się zostawszy przedmiotem jej owacyi, przedsięwziętéj w celu złowienia rubla; innym manipulacya ta działa nieprzyjemnie na nerwy. Istnieje tu zwyczaj, o którym już parokrotnie pisano, iż za pokazaniem się w hotelu Müllera nowéj osobistości, przybyłéj chociażby na parę godzin, miejscowa orkiestra odbywa na nią polowanie, a przydybawszy czy na sali, czy w jakim przesmyku lub korytarzu, obstępuje do koła, kłania się z uszanowaniem i wyrzyna marsza. Za tę sztukę ofiara powinna dać najmniéj rubla. Nie jestto w rzeczy saméj nic tak uciążliwego dla osoby przybyłéj umyślnie dla wydania kilku albo kilkunastu rubli; ale nie każdemu jest miły ten sposób wyzyskiwania jego kieszeni i znam takich, którzy chętnie ofiarowaliby dwa ruble, byleby nie wydać w ten sposób jednego. I tak np. przybywasz głodny na salę i siadłszy przy stole każesz sobie podać porcję kotletów. W tym szef orkiestry zoczył cię i wnet cała banda pakuje się do sali, i uwydatniwszy ukłonem, że to jest li na twoją intencyę, zaczyna swoje. Dobrze jeżeli to trafi na jakiego młodzika, zadowolonego że się stał celem powszechnéj uwagi; ale jeżeliś człek skromny i tego nie lubisz, toś zły. Więc przełykasz kotlety zirytowany, widząc że obecni uśmiechają się szepcąc: „złapali go!“

Nie jestto kwestya takiéj wagi, aby się o niéj rozpisywać; ale czyby nie lepiéj było, od osób przybywających na kuracyę ściągać przy opłacie za solankę pewną kwotę na muzykę; tym sposobem panowie ci obowiązaniby byli jednakowo względem wszystkich i obyłoby się bez owacyi, odprawianych także przed mieszkaniami nowo przybyłych, a nie każdemu miłych. Zarząd kąpieli mógłby to praktycznie urządzić. Co zaś do chwilowych gości, to i z tych może mieć muzyka pewną korzyść, jak się to praktykuje co niedziela, grając podczas obiadu i ściągając potem od gości skromniejsze już datki.

Teatr mamy już od tygodnia pod dyrekcyą p. Kazimierza Królikowskiego. Zawiązkiem téj trupy jest jak się zdaje część personalu Ratajewicza, który bawił niedawno w poblizkim Włocławku. W niedzielę (dnia 16 czerwca) było pierwsze przedstawienie. Zapowiedziano „Doktora Robin,“ taniec węgierski z dwóch złodziei, i „Folwark Primerose.“ Ale już po zejściu się publiczności ogłoszono, iż z powodu nie zjechania na czas oczekiwanych jeszcze a mających wystąpić w tych sztukach artystów, widowisko zmienia się na „Qui pro quo“ Korzeniowskiego i komedyę w 2 aktach „Adam i Ewa,“ z pozostawieniem tańca węgierskiego. Bogiem a prawdą, dla Publiczności było to wszystko jedno, ale że to zawsze i wszędzie znajdą się ludzie drażliwi, więc nastąpiła z tego powodu mała manifestacya. Jakiś jegomość usłyszawszy odwołanie, oświadczył powstawszy, że nie myśli przystać na zmianę (chociaż przysiągłbym że nie znał zarówno tamtych jak i nowo zapowiedzianych komedji) i wyszedł ostentacyjnie z towarzyszącemi mu damami. Reszta publiczności okazała się łatwiejszą i pozostała, nie straciwszy nic na tem, gdyż zabawiła się nieźle. Sztuki odegrane były z ży-

						mieszka
557.	Zimeth Pinkal El, były kupiec z familią z Dukli	przyb.	12	Lipca	osób 3	u Basonia.
558.	Teitelbaum Ita, żona kupca z Kołaczyc	„	„	„	„ 1	pod Strzelcem.
559.	Moszek Snaper Izrael, faktor z Warszawy	„	„	„	„ 1	„ Turkiem.
560.	Hönigmann Izek, waciarz z Królestwa Polskiego	„	„	„	„ 1	„ „
561.	Medwecki Fryderyk, urz. z famil. i sługą z Lubienia	„	„	„	„ 4	na Skałce.
562.	Martusiewicz Wincenty, prof. gimn. z Tarnowa	„	„	„	„ 1	u Noworyty.
563.	Gabryelski Teodor, notaryusz z Nowego Sącza	„	„	„	„ 1	„ „
564.	Majerfeld Jankiel, kupiec z Królestwa Polskiego	„	„	„	„ 1	pod Konikiem.
565.	Zalewski Piotr Ludwik, gospodarz z Gebułtowa	„	13	„	„ 1	u Słowika.
566.	Sikorska Marya, żona redak. z familią z Warszawy	„	„	„	„ 3	pod Kościuszką.
567.	Frankowski Stanisław, sekretarz rady powiatowej z żoną z Złoczowa	„	„	„	„ 2	„ Sroką.
568.	Wójcicki Tadeusz, urzędnik z żoną z Warszawy	„	„	„	„ 2	„ Rolnikiem.
569.	Wesper Marya, wdowa po urzęd. z córką z Krakowa	„	„	„	„ 2	u Dr. Doskowskiego.
570.	Dobrzyński Walenty, sekretarz przy starostwie z żoną z Brzeska	„	„	„	„ 2	w Baraku.
571.	Rzepiszewski Jakób, urzędnik z żoną, siostrzeńcem i sługą z Kielc	„	„	„	„ 4	u Dr. Krydy.
572.	Ks. Gołubiew Jan, proboszcz z Kielc	„	„	„	„ 1	„ „ „
573.	Goldstern Izydor, kupiec z Lwowa	„	„	„	„ 1	pod Maszyną.
574.	Żurowski Waleryan, naczelnik sądu powiatowego z familią z Pilzna	„	„	„	„ 3	pod Rybarką.
575.	Torosiewicz Franciszek, właściciel dóbr i poseł krajowy z żoną z Cholhocza	„	„	„	„ 2	w Nowym domu.
576.	Bojarski Lubin, Dr. praw z Lwowa	„	„	„	„ 1	pod Kosą.
577.	Podwin Adolf, adjunkt sądowy z familią, towarzyszem i sługą z Krakowa	„	„	„	„ 6	pod Kołem.
578.	Dobrzyński Ludwik, właściciel dóbr z Janowic	„	„	„	„ 1	w Baraku.
579.	Jabłońska Julia, właś. dóbr z familią z Strzalkowa	„	„	„	„ 3	u Węglarza Miodziuś
580.	Kotarski Stanisław, właściciel dóbr z Brzysk	„	„	„	„ 1	w Zamku.
581.	Kotarska Kunegunda, właścicielka dóbr z córką i dwiema sługami z Brzysk	„	„	„	„ 4	„ „
582.	Kellermann Domicela, właś. dóbr z córką z Tryńczy	„	„	„	„ 2	w Horwatówce.
583.	Landsberg Wacław, obyw. ziemski z Warszawy	„	„	„	„ 1	u Garana.
584.	Lindsberg Karol, obywatel z Warszawy	„	„	„	„ 1	„ „
585.	Kneip Franciszek, dzierżawca dóbr z Król. Polsk.	„	„	„	„ 1	pod Papugą.
586.	Ks. Chwaliszewski, proboszcz z Poznańskiego	„	„	„	„ 1	u Dr. Krydy.
587.	Kłotowski Wincenty, deputat z żoną z Rossyi	„	„	„	„ 2	u Dr. Doskowskiego.
588.	Gutman Izrael, kupiec z córką z Warszawy	„	„	„	„ 2	„ Einhorna.
589.	Wysocka Walerya, obywatelka z córką i Emilią Dąbrowską z Warszawy	„	„	„	„ 3	w Domu Siostra.
590.	Gargula Fran., szewc z czelad. i ucz. z Now. Sącza	„	„	„	„ 3	u Neuholda.
591.	Ks. Józef Kosicki, kapelan z Poznańskiego	„	„	„	„ 1	„ Dr. Krydy.
592.	Kożuchowski Walery, rządca kopalń z Warszawy	„	„	„	„ 1	„ Polaczka.
593.	Kleczkowski Adolf, urzędnik z Warszawy	„	„	„	„ 1	„ „
594.	Niedzielska Filipina, emerytka z córką z Warszawy	„	14	„	„ 2	„ Dr. Krydy.
595.	Ks. Szeydurski Józef, pleban z Król. Polskiego	„	„	„	„ 1	„ Kasperkiewicza.
596.	Tretiak Józef, literat z Lwowa	„	„	„	„ 1	w Gosp. Warszaw.
597.	Kretkowski Bronisław, właściciel dóbr z żoną z Więcławic	„	„	„	„ 2	„ „ „
598.	Roth Elle, żona kupca z córką z Brodów	„	„	„	„ 2	pod Słońcem
599.	Piątkowski Ludwik, krawiec z familią z Now. Sącza	„	„	„	„ 4	„ „
600.	Syroczyński Tadeusz, obywatel z Rossyi	„	„	„	„ 1	u Goluchowskiego.
601.	Aronsohn Dawid Aizyk, kupiec z Warszawy	„	„	„	„ 1	u Einhorna.
602.	Bielińska Genowefa, obywatelka z Emilią Ordą z Warszawy	„	„	„	„ 2	u Storoniewicza.
603.	Karpińska Józefina, wdowa po sędziu z familią z Bochni	„	„	„	„ 3	u Bartł. Gądka.
604.	Mieszkowska Tekla, obywatelka z synem i sługą z Królestwa Polskiego	„	„	„	„ 3	pod Pomarańczą.
605.	Fischer Józef, artysta muzyki z Krakowa	„	„	„	„ 1	u Einhorna.
606.	Meclęwska Franciszka, obywatelka z Jędrzejowa	„	„	„	„ 1	pod Jałowcem.
607.	Łukacze Małka, żona kupca z Rossyi	„	„	„	„ 1	pod Słońcem.
608.	Alpern Jette, żona kupca z córką i sługą z Brodów	„	„	„	„ 3	„ „
609.	Pufeles Zelig, faktor z żoną z Krakowa	„	„	„	„ 2	u Jakóba Mastalskiego.
610.	Bogatirów Kirył, major wojsk Rossyi z Kryłowa	„	„	„	„ 1	u Edwarda.
611.	Weitko Teofila, właśc. dóbr z familią z Odessy	„	„	„	„ 5	w Domu kawaler.
612.	Szestakiewicz Antonina, obywatelka z Jędrzejowa	„	„	„	„ 1	pod Jałowcem.
613.	Szalewicz Marya, córka właś. ziem. z Król. Pol.	„	„	„	„ 1	w Pałacu.
614.	Haim Regina, córka dzierżawcy z Siemichowa	„	„	„	„ 1	pod Jałowcem.
615.	Landau Rozalia, żona kupca z córką i sługą z Nowego Sącza	„	„	„	„ 3	„ Góralem.
616.	Wallner Jędrzej, kupiec z Biały	„	„	„	„ 1	„ Traktyernią N. 4.
617.	Ks. Borowiecki Józef, Bernardyn z Warty	„	„	„	„ 1	„ Papugą.
618.	Ks. Biernacki Aleksander, proboszcz z Król. Pol.	„	„	„	„ 1	„ „
619.	Liczbarska Estera, żona kupca z Rossyi	„	„	„	„ 1	u Czajki.
620.	Wolhein Benedykt, handlarz płócien z Czech	„	„	„	„ 1	„ Kotwicą.
621.	Schimek Marya, handlarka „ „	„	„	„	„ 1	„ „
622.	Rigelhaupt Joachim, dzierżawca z Łącka	„	„	„	„ 1	u R. Krumholza.
623.	Brandstädter Szyfra z sługą, z Brzyska	„	„	„	„ 2	„ Jankla.
624.	Strumiło Antoni, mieszkaniec miasta z Warszawy	„	„	„	„ 1	u Edwarda.
625.	Raczyński Franciszek, nauczyciel z Warszawy	„	„	„	„ 1	pod Papugą.
626.	Szpakowska Konstancya, obywatelka z Rossyi	„	„	„	„ 1	u Józefa Słowika.
627.	Cyps Marya, obywatelka z Lublina	„	„	„	„ 1	„ „ „
628.	Grabowski Bronisław, profesor z żoną z Warszawy	„	„	„	„ 2	„ „ „
629.	Zeitlin Hawa, córka obywatela z matką z Pinska	„	„	„	„ 2	u Noworyty.
630.	Poraziński Roman, urzędnik z Warszawy	„	„	„	„ 1	w Domu kawalers.
631.	Wyrzykowska Marya, żona mecenasa z Warszawy	„	„	„	„ 1	w Horwatówce.
632.	Płużańska Natalia, przełożona pensyi wyższej żeńskiej z siostrami z Warszawy	„	„	„	„ 3	„ „

ciem i werwą, mianowicie przez p. Szmolla, państwa Królikowskich, brata i siostrę i ich matkę. Tylko artysta (nazwiska nie pomnę) grający lokaja w „Qui pro quo“ przesadzał nieznośnie; a już co pani Duchole, to w tejże samej komedyi tak psuła całość nieznośną akcyą i jeszcze gorszą dykcyą, że radzę z serca panu Królikowskiemu dla dobra sztuki, aby jeżeli nie może inaczej, dawał przynajmniej pani Duchole, role nie salonowe lecz podrzędne nie mające wpływu na całość. Artystka ta w składzie trupy pana Królikowskiego, stanowi dyssonas, rażący każde cokolwiek delikatniejsze ucho.

Na zakończenie powiem, że w wzmiankowanem wyżej ogłoszeniu o wodach tutejszych, złapałem Zarząd na małym fałszu. Powiedziano tam, że przy łazienkach i w hotelu istnieją czytelnie, gdzie są utrzymywane rozmaite pisma peryodyczne. Co do łazienek, o tyle o ile prawda — ale co do hotelu jak żywo nie.— P. Müller nie mogący się uskarżać na materyalne powodzenie i mający zawsze huk gości, mógłby śmiało trzymać dla ich wygody choćby wszystkie pisma wychodzące w Warszawie; tymczasem widziałem tylko jedno jakieś niemieckie, więcej nic a nic; wprawdzie żebym znów nie skłamał, zdaje mi się że jest jedno jeszcze z codziennych warszawskich, ale że był tylko jeden egzemplarz i ten wędrował gdzieś po numerach, więc bawiąc przez jeden dzień wcale go nie widziałem. Warto zwrócić na to uwagę p. Müllera, a w razie uporu użyć jakiego choćby moralnego przymusu. Właśnie czas teraz przy nowym kwartale. (*G. Pol*).

— *Z Franzensbadu piszą do Kur. War.* Do tej pory niema tu żadnego warszawianina leczącego się, oprócz szanownego Prałata X. A. S. Przybył tu także jenerał Trepow z synami. Na drożyznę wszyscy narzekają, pomieszkania są drogie a z początkiem lipca jak zwykle podwyższane. Na kurliście tutejszej zapisanych jest około 4000 osób.

Przez cały czerwiec $^3/_4$ było tu dni niepogodnych i zimnych a ledwie $^1/_4$ ciepła i pogody. W domu Stadt Petersburg od pierwszych dni czerwca zajmuje całe pierwsze piętro i dwa pokoje na dole baron Rotszyld z Wiednia, ma on ze sobą syna, nadwornego doktora, sekretarza, kassyera i lokaja, trzyma oddzielną kuchnię do której codziennie z Wiednia dostarczają mu potrzebne artykuły żywności, gotuje mu własna jego kucharka, mająca do pomocy wiedeńkę. Za mieszkanie płaci tygodniowo 500 guldenów, co na naszą monetę wynosi po potrąceniu ażya 350 rs.

Jest to człowiek już w wieku, niepokaźny, podobny zupełnie do zmarłego w Warszawie Eberlejna znanego z dobrze przyrządzanych wędlin. Kurująca się publika bardzo na niego zwraca uwagę.

Jest tu także na kuracyi arcyksiążę z Wiednia, stryj panującego teraz cesarza austryackiego; towarzyszy mu Szambelan.

Damy tu przybyłe ubierają się do wód i do ogrodu jak na bale. Niestała pogoda wielkie im figle płata. Zauważano, że panie te stroje trzy a czasem cztery razy dziennie zmieniają, mężczyzn stosunkowo do dam zaledwie jest jedna czwarta. *T.*

— Lista gości w Marienbadzie wykazuje przybyłych do dnia 15 Lipca 5968 osób, w Teplitz Schönau 7202 osób, w Karlsbadzie do 11 Lipca 11828 osób, w Weisbaden do 6 Lipca było osób 25682.

— Konsorcyum złożone z bankierów wiedeńskich, berlińskich, frankfurckich i petersburskich zakupiło w Karlsbadzie ostatni najpiękniejszy ogród wewnątrz miasta leżący, własność Puppa, mający powierzchni 6000 □ sążni, w celu stawiania domów i will. Budowa której podejmuje się jeden wiedeński bank budowy rozpocznie się 1go Października. (*Sprudel*).

							mieszka
633.	Ks. Muraszko Wincenty, wikary z Warszawy	przyb.	14	Lipca	osób	1	u Dr. Doskowskiego.
634.	Buczko Paulina, modniarka z Karoliną Gintner z Nowego Sącza	„	„	„	„	2	„ Garana.
635.	Niedziałkowska Katarzyna, obywatelka z sługą z Krakowa	„	„	„	„	2	„ Dr. Doskowskiego.
636.	Nakko Aleksy, urzędnik z Bezarabii	„	„	„	„	1	w Pałacu.
637.	Wergos Mikołaj, „ „	„	„	„	„	1	„ „
638.	Berson Samuel, syn adwokata z Nowego Sącza	„	„	„	„	1	„ Łazienkach.
639.	Kwoka Edward, student z towarzyszem Karolem Praunfelner z Nowego Sącza	„	„	„	„	2	u Dr. Trębeckiego.
640.	Helberg Leina, właśc. domu z Szmulem Ratner z Rosyi	„	„	„	„	2	u G. Krumholza.
641.	Papelbaum Hersz, kupiec z żoną z Lublina	„	„	„	„	2	pod Nieźwiedziem.
642.	Morawiecki Ant., urzęd. z siostrą Leonją z Warszawy	„	„	„	„	2	„ Kościuszką.
643.	Koje Racy, żona śpiewaka z familią z Radomyśla	„	„	„	„	3	„ Niedźwiedziem.
644.	Garszyńska Marya, obywatelka z familią i siostrą z Lublina	„	„	„	„	4	„ Rybarką.
645.	Parczewska Aleksandra, była właścicielka ziemska z familią z Warszawy	„	„	„	„	3	„ Słowackim.
646.	Reicher Este, kupcowa z Lublina	„	„	„	„	1	u Czajki.
647.	Steinmann Rozalia, córka fabrykanta z Tomaszowa	„	„	„	„	1	„ „
648.	Szyc Lucyna, obywatelka z córką Anną z Kr. P.	„	„	„	„	2	na Poczcie
649.	Zalewski Seweryn, Dr. med. z fam. z Warszawy	„	„	„	„	4	pod Słowackim.
650.	Karmel Leon, student z Tarnowa	„	„	„	„	1	„ Bocianem.
651.	Winnicki Bronisław, c. k. porucznik armii z żoną, siostrą Pelagią Winnicką i Felicyą Papara z córką i 2ma sługami z Boryszkowa	„	„	„	„	7	w Horwatówce.
652.	Ulewska Karolina, żona oficyalisty z Rozwadowa	„	„	„	„	1	„ Garana.
653.	Podczaska Wanda, żona fabrykanta z Mołdawii	„	„	„	„	1	„ „
654.	Sienkiewicz Florentyna, żona urzęd. z Król. Pol.	„	„	„	„	1	w Domu Brat.

Wykazano do 7go Lipca 427 rodzin, 835 osób
Przybyło od 8go do 15go Lipca 227 „ 404 „
Razem 654 rodzin 1,239 osób.

C. K. ZAKŁAD ZDROJOWO-KĄPIELOWY w KRYNICY.

VI. LISTA GOŚCI

przybyłych do Krynicy od d. 7go do 14go Lipca 1872 r.

							mieszka
352.	Margulies Karolina, żona kupca ze Sosnowic	przyb.	5	Lipca	osób	1	pod A.
353.	Grabowicz Jędrzej, urzęd. konsystoryalny ze służącą ze Lwowa	„	6	„	„	2	pod Góralem.
354.	Jamrozik Antonina, obyw. z Joanną Podgórską z Rzeszowa	„	„	„	„	2	„ Ułanem.
355.	Bambruk Anna, żona malarza z Ryglic	„	7	„	„	1	u Łasiewicza.
356.	Sobotkiewicz Gustaw, obyw. z Warszawy	„	„	„	„	1	pod Opatrznością.
357.	Markowski Mateusz, właść. dóbr z familią i Łucyną Wójcicką z Podola	„	7	„	„	4	pod Kosynierem.
358.	Rappaport Teodor, syn kupca z subjektem z Tarnowa	„	„	„	„	2	„ Potokiem.
359.	Zamecka Marya Gastel, obyw. z kuzynką Maryą Skołdycką z Warszawy	„	„	„	„	2	„ Białą różą.
360.	Spitzeisen Małka, żona kupca z K. P.	„	„	„	„	1	u Lura.
361.	Madejska Katarzyna, żona adwok. z córką i sługą ze Lwowa	„	„	„	„	3	pod Kosynierem.
362.	Odrzywolska Izabela, żona inżyn. z Konstancyą Mroczkowską ze synem i mamką ze Stryja	„	„	„	„	4	„ Gwiazdą.
363.	Krzystofowicz Marcella, wdowa pe konsyliarzu ze Lwowa	„	„	„	„	1	pod Zamkiem.
364.	Sanczyc Emil, asystent farmat. ze Sanoka	„	8	„	„	1	pod Krakowiakiem.
365.	Zagórska Wincentyna, wł. dóbr. z familią i sługami z Niegardowa	„	„	„	„	5	pod Gwiazdą
366.	Majzel Sara żona kup. z Ptaszkowy	„	„	„	„	1	u Luftglasa.
367.	Kornbrot Sisel, żona kup. z Polski	„	„	„	„	1	pod Kanarkiem.
368.	Sobel Anna, kupcowa z Gorlic	„	„	„	„	1	„ A.
369.	Rotblum Freniet, kupcowa z Krakowa	„	„	„	„	1	„ „
370.	Wachsman Sara Ester, handlarka z Chrzanowa	„	„	„	„	1	u Brauna.
371.	Bodner Chaje, handlarka z Kolbuszowy	„	„	„	„	1	pod Kanarkiem.
372.	Dukiet Ludwik, urzęd. z żoną z Radomia	„	„	„	„	2	u Kowalewskiego.
373.	Berl Sara, handlarka z Dębicy	„	„	„	„	1	pod Kanarkiem.
374.	Burzyński Piotr, Dr obojga praw i prof. Uniwer. z Krakowa	„	„	„	„	1	u Kowalewskiego.
375.	Wędkiewicz Julianna, żona aptek. z fam. z Dąbrowy	„	„	„	„	3	pod Topolami.
376.	Romocki Kazimierz, wł. dóbr z fam. z K. P.	„	„	„	„	4	„ Dębem.
377.	Dobiecka Marya, wł. dóbr z córką i służącą z K. P.	„	„	„	„	3	pod Litwinką.
378.	Rogulska Zofia, żona urzęd. z Król. P.	„	„	„	„	1	„ „
379.	Regetz Edward, lokaj z Krakowa	„	„	„	„	1	pod Trzema różami.
380.	Seifert Franciszek, agronom z Krakowa	„	„	„	„	1	„ „ „
381.	Pietrzykowska Łucya, obyw. z Pińczowa	„	„	„	„	1	„ Lwem.
382.	Zamarajow Joanna obyw.	„	„	„	„	1	„ „
383.	Reich Chaje, żona kup. z Drohobycza	„	„	„	„	1	„ Łososiem.
384.	Frey Beile, żona prop. z Mszany dolnej	„	„	„	„	1	„ „
385.	Rosenblum Sara, kupcowa z 2 dziećmi z Brodów	„	„	„	„	3	„ „
386.	Horowitz Staner, kupiec z N. Sącza	„	„	„	„	1	pod Potokiem.
387.	Maszkowska Marya, wdowa po urzęd. z Zenobią Maszkowską z Warszawy	„	9	„	„	2	„ O.

						mieszka
388. Chwalibóg Karolina, obyw. ze siostrzenicą i sługą z Dąbrowy	przyb.	9	Lipca	osób	1	„ Kurkiem.
389. Bruszewski Karol, urzęd z żoną i córką z K. P.	„	„	„	„	3	pod Białą różą.
390. Goldman Cwurtel, handlarka z Wiśnicza	„	„	„	„	1	u Baldingera.
391. Altberg Tema, kupcowa z Zamościa	„	„	„	„	1	pod Ułanem.
392. Kremenitz Schaindel wyrobnica z K. P.	„	„	„	„	1	u Brauna.
393. Krzeczowska Leona, żona urzęd. kol. żelaz. z Jass	„	10	„	„	1	pod Sobieskim.
394. Womela Marya, żona oficyała poczt. z fam. i sługą ze Lwowa	„	„	„	„	5	u Wałengi
395. Ks. Cholewiński Wacław, katecheta przy Semin. z Krakowa	„	8	„	„	1	w Łazienkach.
396. Opolska Antonina profes. z familią i służącą z Krakowa	„	9	„	„	6	u Wrony.
397. Mirecka Matylda, żona urzęd. z córką i synem z Warszawy	„	10	„	„	3	pod Strzelcem.
398. Witkowska Tekla, obyw. z siostrzenicami z Warszawy	„	„	„	„	3	„ „
399. Dynowski Henryk, prof. z Antonim Brudnickim z Warszawy	„	„	„	„	2	„ Cisem.
400. Schor Izak, rabin z Rawy	„	9	„	„	1	„ Gołębiami.
401. Seidelbaum Toni, żona kup. ze sługami z Tarnowa	„	„	„	„	3	pod O.
402. Wermuth Izrael, wł. domu z Ignacym Wermuth z Krakowa	„	10	„	„	2	pod Rybą.
403. Geldwachs Sabina, kupcowa z córką i sługą z Tarnowa	„	„	„	„	3	„ „
404. Schenkel Rebeka, żona kupca ze sługą z Tarnowa	„	„	„	„	2	pod Łososiem.
405. Ks. Sobierajski Jozafat, katecheta przy Seminaryum z Krakowa	„	„	„	„	1	„ Cisem.
406. Jahr Jakób, kupiec z Brodów	„	„	„	„	1	u Braunfelda.
407. Horowitz Leje, propinatorka z Pińczowa	„	„	„	„	1	„ „
408. Cuker Feige „ „	„	„	„	„	1	„ „
409. Zaleski Eustachy, porucz. z żoną i synem z Kronstadtu	„	„	„	„	3	u Szkwarły.
410. Barańska Izabela, żona inspektora od kolei z siostrą Maryą Bielską z Złoczowa	„	„	„	„	2	pod Pogonią.
411. Gröer Franciszek Dr med. z familią i naczelny lekarz szpit. św. Ducha z Warszawy	„	11	„	„	4	„ Lwem.
412. Hönig Hana, żona kupca z N. Sącza	„	„	„	„	1	„ Potokiem.
413. Nebenzal Saul, handlarka z Mirl Nebenzal z Gorlic	„	„	„	„	2	„ Palmą.
414. Chajes Etel kupcowa z Ernestyną Ludmorer z Brodów	„	„	„	„	2	„ Lwem.
415. Landau Helena, żona kupca ze służącą z Częstochowy	„	„	„	„	2	„ O.
416. Rozenbald Izaak, subjekt z Piotrkowa	„	„	„	„	1	u Kaila.
417. Elters A., złotnik z Krakowa	„	„	„	„	1	u Skotnickiego.
418. Wachsmann Rebeka, żona kupca z dwoma córkami z Krakowa	„	„	„	„	3	pod Strzelcem
419. Zabarowska Zofia, córka obyw. z Warszawy	„	„	„	„	1	„ Ułanem.
410. Bet Anna, kupcowa z Krakowa	„	„	„	„	1	pod Koroną.
421. Kleinberger Fani, kupcowa z Krakowa	„	„	„	„	1	„ „
422. Rebecka Helena „ „	„	„	„	„	1	„ „
423. Lipzal Bine, handlarka, z Rachlą Lipzal z Kieszanowa	„	„	„	„	2	„ „
424. Lisa Bunie handlarka z K. P.	„	„	„	„	1	„ „
425. Kwaśniewski Wawrzyniec ze siostrą Julią Chęcińską z Warszawy	„	„	„	„	2	„ Zamkiem.
426. Traurig Rachel, wł. realn. z N. Sącza	„	„	„	„	1	„ Koroną.
427. Eisenberg J. S., kupiec z Krakowa	„	„	„	„	1	„ Ułanem.
428. Obrecht Gustaw, obyw. z N. Sącza	„	„	„	„	1	„ Szwajcarem.
429. Tarner Hane, szmuklerka z synem z Krakowa	„	„	„	„	2	u Lorczaka.
420. Rabinowicz Hane, blacharka z Krakowa	„	„	„	„	1	„ „
431. Schmelz Jetty, handlarka z Salą Schmelz z Oświęcimia	„	„	„	„	2	„ „
432. Kaufman Rozalia, kupcowa z Mościsk	„	„	„	„	1	„ Gołębiami.
433. Senensub Hana „ z Kołomyi	„	„	„	„	1	„ „
434. Gutwirth Rozalia „ z Mościsk	„	„	„	„	1	„ „
435. Michałowski Adolf, obyw. z żoną z Król. Pols.	„	„	„	„	2	„ Trzema różami.
436. Hermann Scheindel żona handlarza z Mielca	„	12	„	„	1	u Luftglasa.
437. Laje Rachel „ „ „ „	„	„	„	„	1	„ „
438. Ehrenpreis Freide, żona Jubilera ze sługą z Krakowa	„	„	„	„	2	„ „
439. Czirner Beriś, handlarka z Chrzanowa	„	„	„	„	1	u Gerbharda.
440. Pfefer Rura, żona kupca z N. Sącza	„	„	„	„	1	„ „
441. Weis Rachel handlarka „ „ „	„	„	„	„	1	u Kaila.
442. Fuchs Chaje, wyrobnica z Nowego Targu	„	„	„	„	1	„ „
443. Pawlas Teodor, Julian Dr med. z Krakowa	„	„	„	„	1	pod Cisem.
444. Podhorski August, obyw. z Ukrainy	„	„	„	„	1	„ „
445. Myczkowski Jan, kontrolor kolei żelaz. ze Lwowa	„	„	„	„	1	„ „
446. Przyscher Izrael, handlarz ze sługą z K. P.	„	„	„	„	2	pod Kanarkiem.
447. Marker Hinde „ z córką z Krakowa	„	„	„	„	2	„ „
448. Cenzer Mariom, żona kupca z Krakowa	„	„	„	„	1	„ „
449. Silberfeld Karol. „ „ ze sługą z Krakowa	„	„	„	„	2	„ „
450. Lohn Jakób wyrobnik ze Sanoka	„	„	„	„	1	u Kamińskiego.
451. Aftergut Perl, wyrobnica z córką z Limanowy	„	„	„	„	1	„ „
452. Rodkiewicz Ignacy, obyw. z żoną z Warszawy	„	9	„	„	2	„ Pagatem.
453. Korczakowski Stanisław obyw. z Król. P.	„	„	„	„	1	„ „
454. Dzierżbicka Julia, obyw. z Piotrkowa	„	12	„	„	1	„ Strzelcem.
455. Strzałkowska Anna, obyw. z Teklą Starczewską, Feliksem Starczewskim i Natalią Slrzałkowską z Warszawy	„	„	„	„	4	„ Kosynierem.

Zakład Zdrojowo-Kąpielowy w Truskawcu.

VI. LISTA GOŚCI

przybyłych od 7go do 15 Lipca 1872 r

161. Weinsaft Chana, żona szynkarza z Brodów.
162. Piotrowska Anna, żona handlarza obuwia z Brodów.
163. Grünn Riwe, żona cyrulika z Przemyśla.
164. Schulwolf Sime, żona kup. futer z Podhajec.
165. Garfunkel Jente, z córką i służącą, żona kupca ze Stryja.
166. Turteltaub Hersch z familią, właściciel fabryki nafty z Drohobycza.
167. Pinkas Haim z sługą, przemysłowiec z Borysławia
168. Saidlich Katarzyna, tandeciarz z Presnizt w Czechach.
169. Brand Adella, żona kupca ze Lwowa.
170. Rosenfeld Emanuel, przemysłowiec z Czerniowiec.
171. Berger Kelman, handlarz z Drohobycza.
172. Leiner Rachel, żona handl. zboża z Zbaraża.
173. Blüme Sara, wdowa po handlarzu z Zbaraża.
174. Juran Majer, arendarz z Dźwiniacza.
175. Liebschütz Liewsie, żona właściciela fabryki zapałek z Skolego.
176. Maisel Abraham z familią i służącemi, rabin z Starejsoli.
177. Altmann Scheindl z córką i służącą, żona fabrykanta świec z Drohobycza.
178. Weisbach Jeti, żona handlarza paciorkami z Czerniowiec.
179. Gottlieb Mechel z familią i służącemi, rabin z Jezupola.
180. Juran Reisl, żona szynkarza z Sołotwiny.
181. Schneitzer Rachel, żona furmana z Żurawna.
182. Zimmet Chane, żona handlarza z Podhajec.
183. Schechter Sali, żona han. wosku z Drohobycza.
184. Chajes Etel, żona handl. nafty „
185. Eminowicz Kazimierz, c. k. rotmistrz 13 pułku ułanów z Rzeszowa.
186. Kupferberg Karolina, żona han. z Borysławia.
187. Kimelheim Fani, żona krupiar. z Drohobycza.
188. Scheinfeld Manie, żona dzierżawcy z Stryja.
189. Neuberger Leja, żona kupca z Sadogóry.
190. Scheck Zosia, żona zarobnika z Drohobycza.
191. Glockenberg Faige, żona zarob. z Drohobycza.
192. Zurawel Gerschel z familią, obyw. z Brodów.
193. Mahl Jame z familią, medyk ze Lwowa.
194. Nostadt Maria, żona inżyniera przy kolei Łubkowskiej z Przemyśla.
195. Langer Hersch, obywatel z Suczawy.
196. Frenkel Chane, obywatelka z Skałatu.
197. Tomowicz Wiktor, akcesista przy gr. or. konsystorzu z Czerniowiec.
198. Dubs Mariem, żona handl. sukien ze Lwowa.
199. Pruchnik Faige, żona gospodarza ze Lwowa.
200. Reiter Abraham, propinator z Borysławia.
201. Mizes Berisz, z córką ze Lwowa.
202. Lerner Rebeka, żona kupca z Czerniowiec.
203. Spottheim Cirl, żona kupca z Michaleny w Mołdawie.
204. Blaustein Mindel, żona wekslarza ze Lwowa.
205. Grünstein Schapse, kupiec z Brodów.
206. Cieleski Ludwik z żoną, właściciel dóbr ziemskich ze Lwowa.
207. Haendl Wolf, rzeźnik z Drohobycza.
208. Lachowiczowa Joanna z córką, żona urzędnika z Kamieńca podolskiego.
209. Hillich Aniela z dziećmi i służącą, właśc. domu ze Lwowa.
210. Ebol Esna z żoną, właściciel jam kipiączkowych z Borysławia.
211. Kwiatkiewicz Marceli z familią, c. k. urzędnik z Sambora.
212. Ungar Naftali z żoną i siostrą, magik z Przemyśla.

Wykazano do 7 Lipca 160 rodzin, 262 osób.
Przybyło do 15 „ 52 „ 86 „
Razem 212 rodzin, 348 osób.

Truskawiec dnia 15 Lipca 1872.

456. Cuker Amalia, żona adwokata ze synem i sługą ze Lwowa	przyb. 11 Lipca osób 3	mieszka pod Góralem.
457. Trzeciecka Ignaca, wł. dóbr. z córką z 2 sługami z Dynowa	„ 13 „ „ 4	„ „
458. Ks. Chwaliszewski, proboszcz z Granowa	„ „ „ „ 1	„ „
459. Rozwadowska Justyna, obyw. z córką i sługą ze Serwes	„ „ „ „ 3	„ Cisem.
460. Miklaszewska Pelagia, obyw. z kuzynką Bronisławą Słowikowską z Warszawy	„ „ „ „ 2	„ Strzelcem.
461. Engelhard Marya, żona kupca z Będziny	„ „ „ „ 1	u Szkwarły.
462. Gnaczyńska Paulina, obyw. z Warszawy	„ „ „ „ 1	pod Trzema różami.
463. Sławikowska Franciszka, wdowa po prof. Dr med. ze synem ze Lwowa	„ „ „ „ 2	„ „ „

Pozostało z poprzedniéj listy 345 familij składających się z 748 osób
Od 7go do 13go Lipca przybyło 112 „ „ „ 197 „
Razem 457 „ „ „ 945 „
Z tych odjechało 7 „ „ „ 14 „
Pozostaje z dniem dzisiejszym 450 „ „ „ 931 „
Od otwarcia zakładu było tego roku 463 „ „ „ 955 „

Krynica dnia 14go Lipca 1872 r.

Dr. Zieleniewski
Lekarz rządowy Zakładu zdrojowego w Krynicy.

Edward Neuser
Inspektor zdrojowy.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor *Józef Kostka.*

OGŁOSZENIA.

Czcionkami Drukarni „CZASU.“ Rządca drukarni: Józef Kostka.